

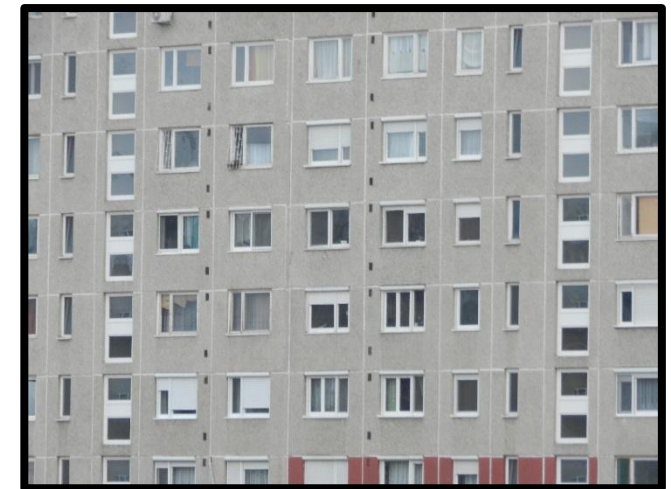
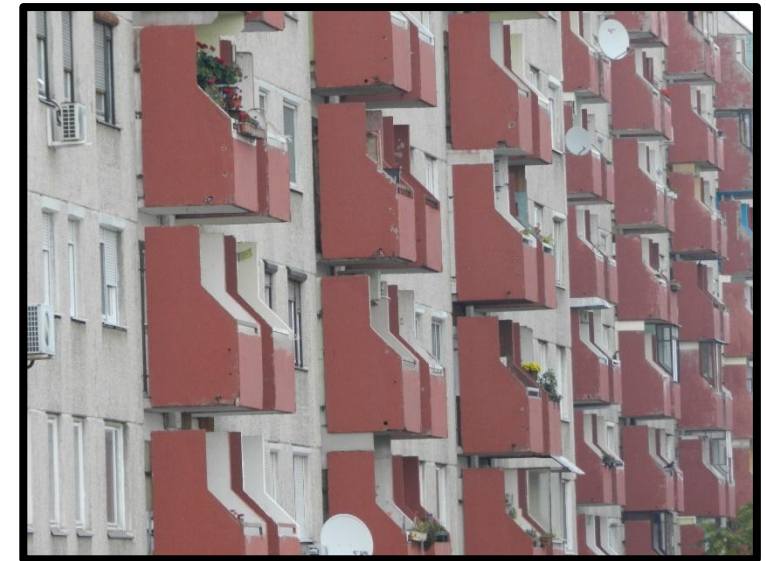
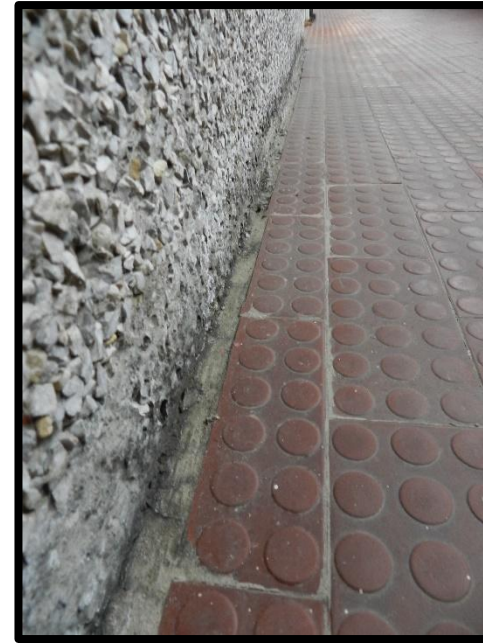
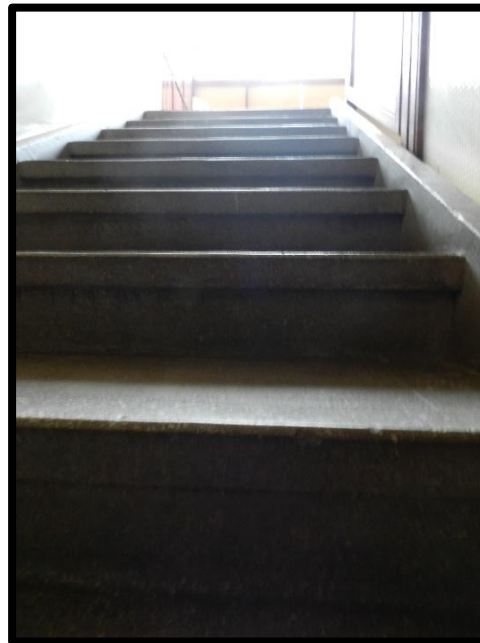
Kispesti sűrűség

Kékesi Lídia: Bevezetés az építészetbe: 2014

Nem is kell messze menni, ha körül nézünk, látjuk, hogy sűrűség vesz körbe minket bármely irányból.

A sűrűség egy többértelmű fogalom, több területen is megjelenik. Egy mennyiség, az anyagoknak sűrűségük van, a sűrűség tereket tölt ki, megjelenik a társadalomban, kialakul az épületek együttese, az épületek, majd a bennük élő emberek sűrűsége. Nem feltétlen szabályos, nem feltétlen egyforma, de közel egy rakáson vannak egymás mellett vagy tömör.

Sűrűség, mert több épület közel helyezkedik el egymás mellett és mögött. Sűrűség, mert emberek sokasága lakja, a sűrűsége belül megjelenik egy másik sűrűség, kialakul egy közösség, társadalmi sűrűség.

Ha belemegyünk a részletekbe, kiderül, hogy a sűrűség még az apróbb dolgokban is jelen van. Nem csak az épületek, az elhelyezkedések jelenthetnek sűrűséget, de még azokon belül is felfedezhetünk. Ezért is jó példa a lakótelep a panelekkel. A sok ablak, illetve erkély is sűrűn helyezkedik el. Ha megyünk fel az emeletre, akkor a lépcsőfokok sűrűségén lépkedünk. Nem maradhat el a sűrű, szemcsés fal sem, illetve a padló, ami sok kicsi korongot tartalmaz, de, hogy ne unatkozzunk, a burkolat is változik, természetesen sűrű deszkásba vált. Ezen kívül játszódni is lehet a környezet adta lehetőségeket kihasználva. A rács sűrű, de, hogy duplán elmondhassuk, azon keresztül szemléljük a tájat, amihez még a fa sűrű lombja is hozzá jön. Mindezek után elmondható, hogy a sűrűségben fantázia van, és csupán észre kell venni.

SŰRŰSÉG

ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnázium

1146 Budapest Cházár András utca 10.

A sűrűség tudományos alapon véve a térfogategységben foglalt tömeg mennyisége, azaz az a viszony, ami valamely test tömege és térfogata között fennáll. Elvontabb értelemben vehetjük azonban az emberek, elemek sűrűségét, sokaságát. Egy konkrét épületen pedig akár a minták, formák, anyagok sokaságát, minőségét és méretét. Egyetlen adott anyagnak az egész-, vagy a legtöbb felületen való felhasználását.

„Te állandó vagy bennem e mozgó zűrzavarban,
tudatom mélyén fénylesz örökre mozdulatlan.”

/Radnóti Miklós: Razglednicák 1/

„DE nyüzsgő s áradó vagy bennem, mint a lét,
és néha meg olyan, oly biztos és örök,
mint kőben a megkövesült csigaház.”

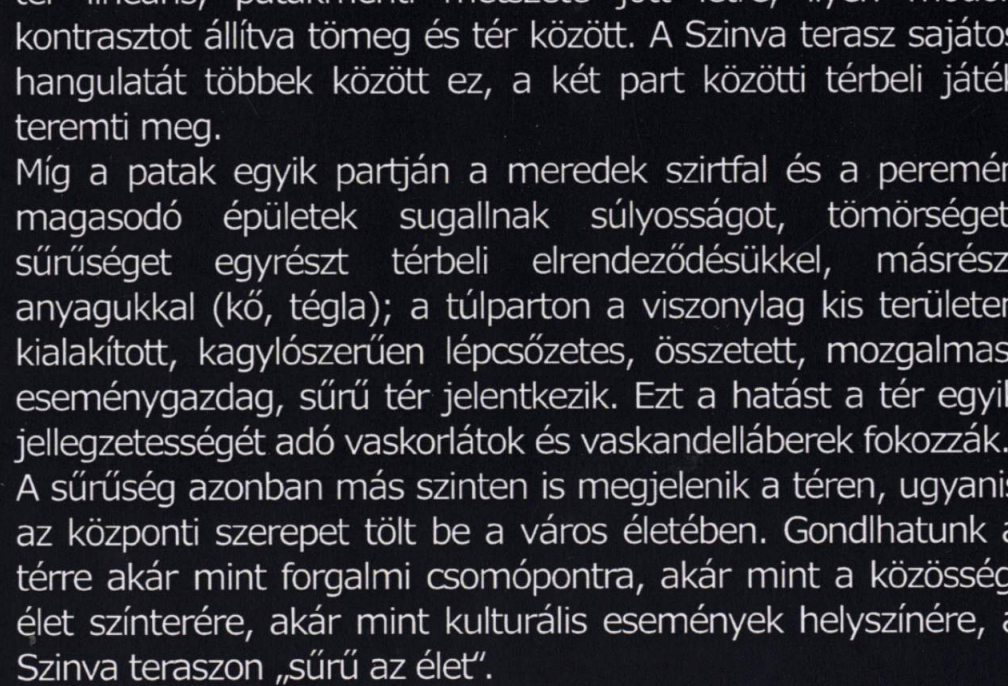
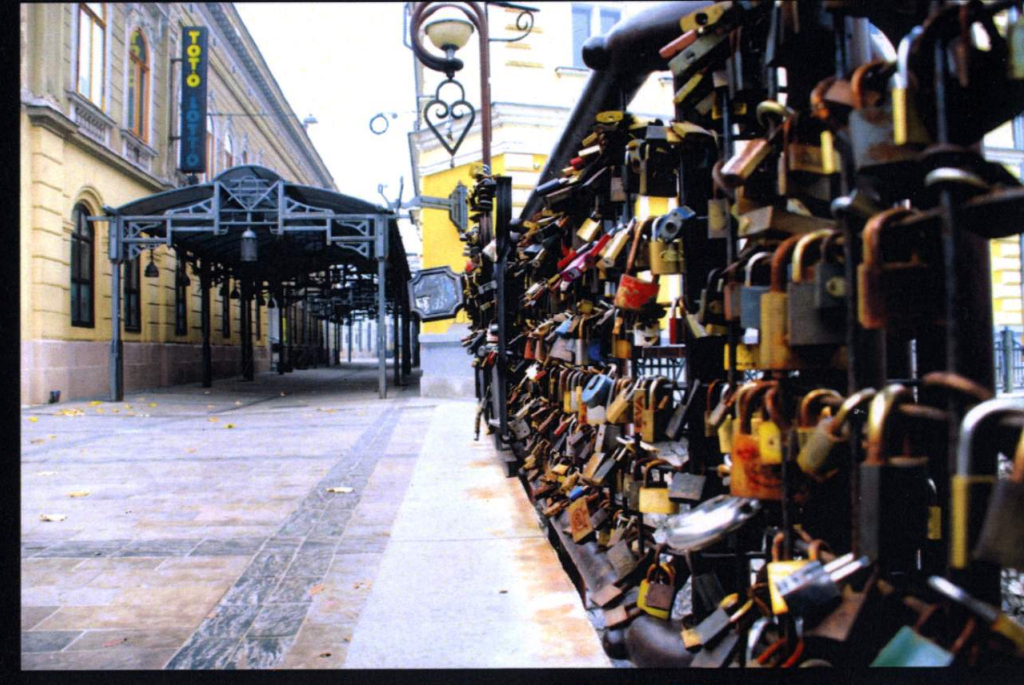
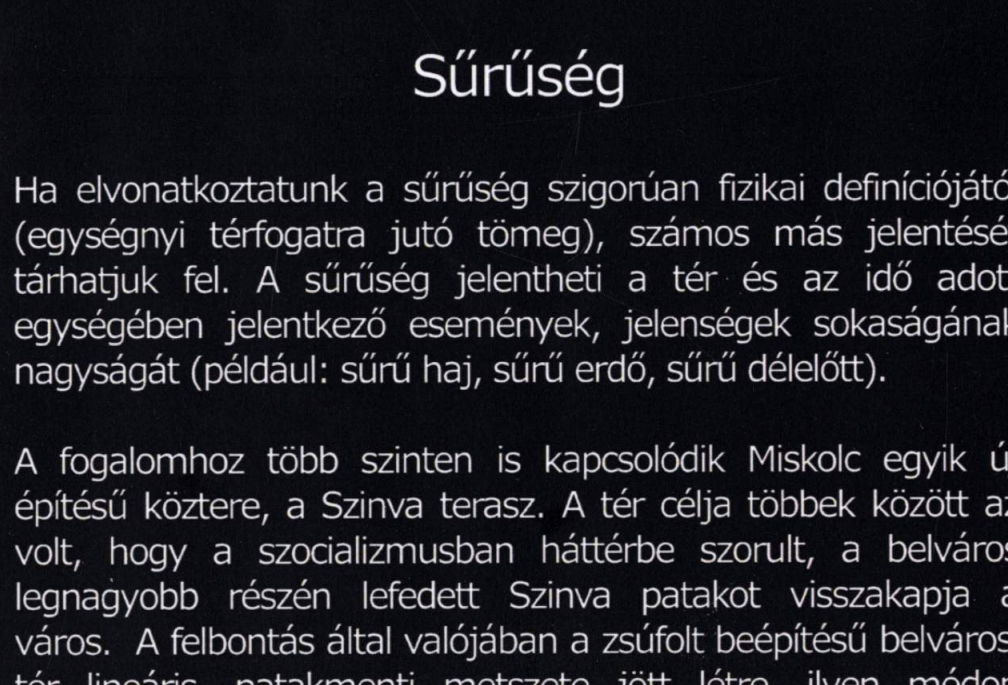
/Radnóti Miklós: Tétova óda/

Az általam választott épület a fent említett tulajdonságokkal rendelkezik, ez a Radnóti Miklós Gimnázium. Szerintem semmi sem írhatja le jobban a sűrűséget, mint egy iskola telt folyosója; erre még az is ráerősít, hogy ezen épület tereiben tizenkét évfolyam koptatja a vörösmárvány lépcsőket. Tanárok és diákok lábának sokasága és lépésének hangja tölti be a teret, a sötétben mégis oly üres és kongó folyosókat. Történelme során minden funkciójában betöltötte ezt a szerepet, a tömeg befogadását, hiszen volt iskola, diákszálló, kollégium, tanárképző és munkatábor is. Azonban ha csak kívülről tekintünk fel a robosztus homlokzatra, akkor is bele tudunk veszni a téglarengetegbe. Egy vörös örvénnyel találjuk szembe magunkat, amit csak néha törnek meg a szintén téglá illetve beton domborművek. A már-már egyszínűnek és nyomasztónak mondható 'otthon' falait szívek, virágok és egy oroszlán is díszíti, amely ugyanazt a már több mint száz éve erősödő – erőt és szilárdságot sugallja, mint maga a Radnóti Gimnázium szelleme. Az átlagos méretű téglák rendezett sorai és azoknak töredező árnyékai elvesznek a falak szilárd nagyságában.

Bevezetés az építészetbe
2014

Lenkovics Karolina

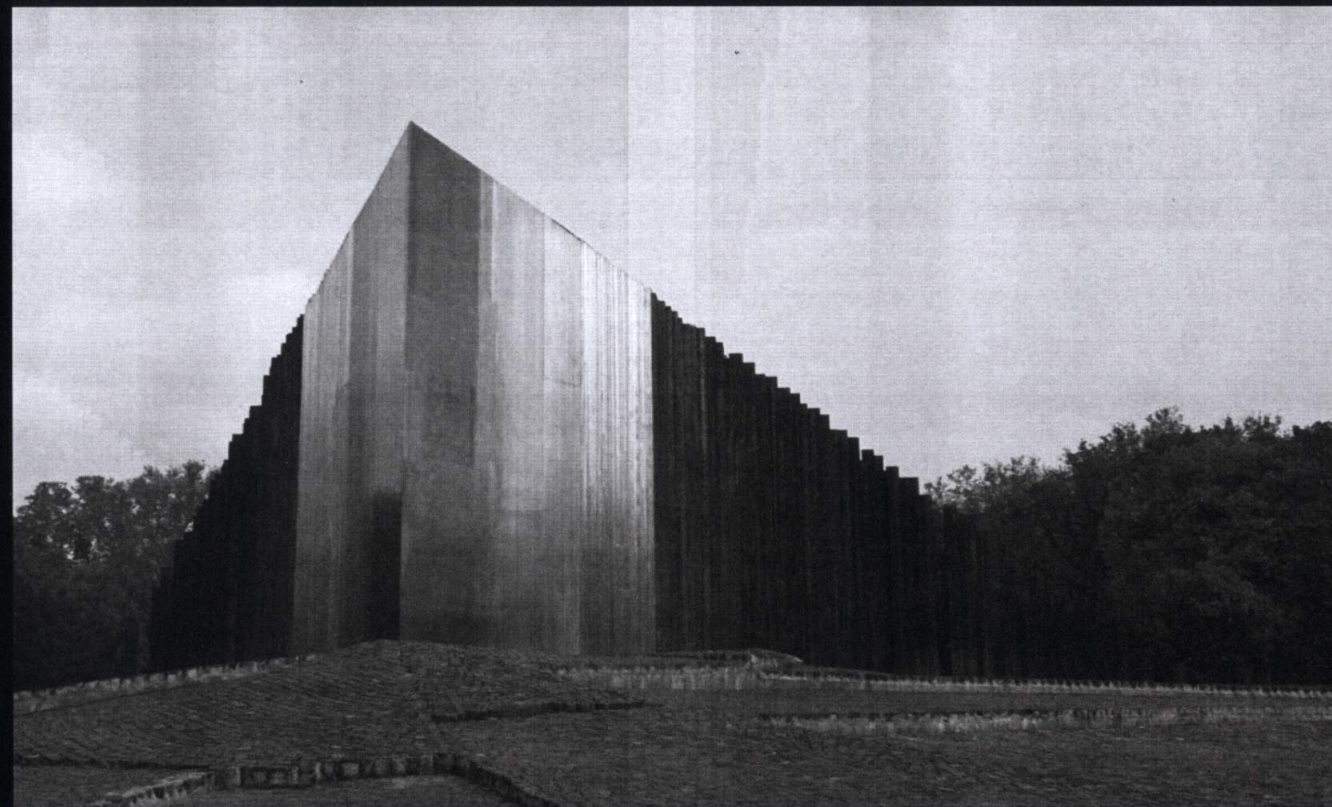
Sűrűség

Ha elvonatkoztatunk a sűrűség szigorúan fizikai definíciójától (egységnyi térfogatra jutó tömeg), számos más jelentését tárhatjuk fel. A sűrűség jelentheti a tér és az idő adott egységében jelentkező események, jelenségek sokaságának nagyságát (például: sűrű haj, sűrű erdő, sűrű délelőtt).

A fogalomhoz több szinten is kapcsolódik Miskolc egyik új építésű köztere, a Szinva terasz. A tér célja többek között az volt, hogy a szocializmusban háttérbe szorult, a belváros legnagyobb részén lefedett Szinva patakot visszkapja a város. A felbontás által valójában a zsúfolt beépítésű belvárosi tér lineáris, patakmenti metszete jött létre, ilyen módon kontrasztot állítva tömeg és tér között. A Szinva terasz sajátos hangulatát többek között ez, a két part közötti térbeli játék teremti meg.

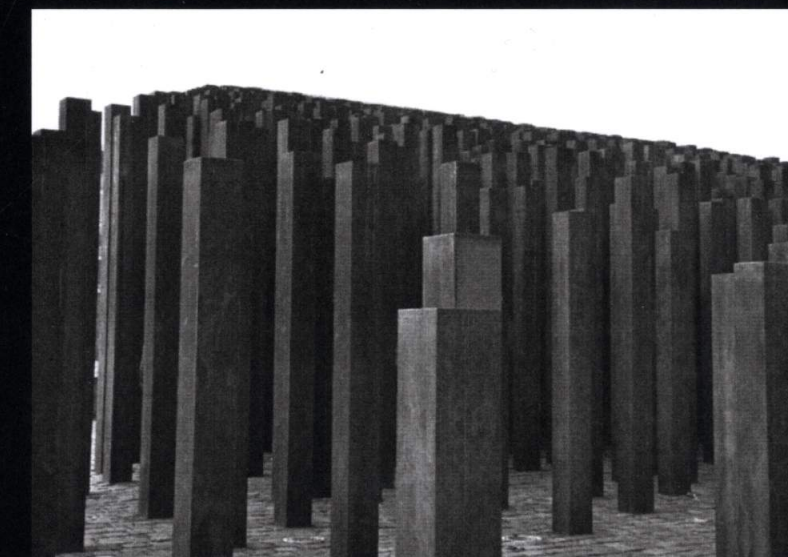
Míg a patak egyik partján a meredek szirtfal és a peremén magasodó épületek sugallnak súlyosságot, tömörséget, sűrűséget egyrészt térbeli elrendeződésükkel, másrészt anyagukkal (kő, tégl); a túlparton a viszonylag kis területen kialakított, kagylószerűen lépcsőzetes, összetett, mozgalmasság, eseménygazdag, sűrű tér jelentkezik. Ezt a hatást a tér egyik jellegzetességét adó vaskorlátok és vaskandelláberek fokozzák. A sűrűség azonban más szinten is megjelenik a téren, ugyanis az központi szerepet tölt be a város életében. Gondolhatunk a térre akár mint forgalmi csomópont, akár mint a közösségi élet színterére, akár mint kulturális események helyszínére, a Szinva teraszon „sűrű az élet”.

Az 56-os emlékművet az i-ypszilon alkotó-építészcsoporth tervezte. A nonfiguratív alkotás alapkonceptiója az, hogy a sűrűség és az anyagminőség váltakozásával fejezze ki üzenetét. Az ék alakban összefutó fém oszlopok a ritka, városligeti oldal felől sűrűsödnek, magasodnak, anyaguk a durva rozsdás fémből szép átmenettel sima, fényesen csillogó acélfelületbe alakul át. Az alakzat a Dózsa György úttal 56 fokos szöget zár be, ezzel is jelezve milyen alkalomra készült el 2006-ban. Az összefonódó, egy egységgé összeálló oszlopok az összefogni képes magyarságot jelképezik, azonban a sűrűségük, magasságuk váltakozása más üzenetet is hordoz. Sok magyar és külföldi emlékmű is (pl. berlini holokauszt-emlékmű) a monumentalitással próbálja gondolkodásra készíteni az embert. Ahogy járkalunk a nálunk kétszer-háromszor magasabb oszlopok között elveszettnek érezzük magunkat, átérezhetjük a nemzeti veszteségeket, az emlékmű igazi üzenetét. A sűrűség, mint rendezési elv tökéletesen megfelel a mondanivaló megfogalmazására, az alkotók tökéletesen tervezték meg a megfelelő mértékét a magasság és az oszlopok közötti távolság változásának. Ha kívülről tekintünk rá elég sűrű ahhoz, hogy ne lássunk keresztül rajta, azonban belülről kifelé tekintve a tömör oldal kivételével könnyedén kiláthatunk. A fény bejut az oszlopok közé, ám a földet már nem mindenhol éri el, így a sötétség is erősíti az átláthatatlan, tömör tér tömegét.

Sűrűség – 56-os emlékmű

Budapest, Ötvenhatosok tere

Suhajda Richárd
GBPTQ6

Bevezetés az építészetbe
2014 – I.

AZ ÉLET SŰRŰJE

A magánszféra a köztérben

Ostuni Dél-Olaszországi, jellegzetesen kelet-mediterrán kisváros. Nem ott lakom, de anyai ágon onnan származom, ezért módom volt alaposabban megismerni.

A modern nagyvárosban a magánszféra alapállásban elkülönül a közszférától, mind térbelileg, mind az életvitelben. Kisebb településeken ennek más szabályai vannak, de mindenhol szokásrendszer szabályozza a két szféra elkülönülését. A belvárosi tér legsűrűbb formája az úgynevezett „középkori városmag”. A sűrűségről, mint hatásról szólok, hiszen a lakosság száma egy ugyanolyan kiterjedésű lakótelepen egy középkori városmagénak a többszöröse lehet.

A két szféra egymásra vetülése mind urbanisztikailag, mind életforma tekintetében úgymond sűrűséget idéz elő. Az épületek egymáshoz építettsége („egymáshoz bújó házak” effektus), a háztömbök kevésbé határozott elkülönülése, a szűk utcák rendszerének szabálytalansága egyaránt ezt az érzetet kelti. Utca és udvar gyakran nem különül el egymástól: egy-egy utcának induló csapás udvarba torkollik, ugyanakkor az utcák kiöblösödése nem köztérként működik, hanem a környező házak udvarának a szerepét tölti be.

Mindez hatással van az életvitelre. Ostuniban ez abban nyilvánul meg, hogy a magánszféra egy része az utcára nyomul. Nem egyszerűen arról van szó, hogy a közösség és a magánélet viszonya szorosabb, mint egy mai nagyvárosban (ez ritka beépítésű falvakban is így van). A magánszféra fizikailag is elfoglalja a közterület egy részét. Az utcára kifejezetten házi növények vagy lakásnövények kerülnek, az utcák fölé száradó ruhák. A

magánlakások és a közterület (utca) kevésbé határolódnak el egymástól, a lakókonyha közvetlenül az utcára nyílik, tavasztól ősziig nyitva áll, meleg időben a bent lévő televíziót az utcára kitett székről nézik. A szomszédság szintén közterületre kihelyezett asztal mellett vacsorákat szervez, mintegy közös magánszféraként használva az utcát. Nem szervezett közösségi összejövetelről van szó, ahova viszonylag távolabbról el kell menni, és amely közterületen (piactér, park) zajlik. A nagyvárosi összejövetelekre (pl. piknik) is „el kell menni”, és ezek vagy magánterületen (kert) vagy a közterület erre kijelölt részén zajlik. Ezzel szemben a magánszféra és a közszféra rendszeres területi összemosódása a város fent vázolt urbanisztikai jellemzőivel egyetemben az életnek olyan emberi és fizikai „sűrűségét” hozza létre, amely a nagyváros, vagy akár a laza beépítésű falu lakói számára ismeretlen.

Sztanó András, Bevezetés az építészetbe, 2014

Ostuni,
Olaszország

